

2020 йил 29 октябрь

№ РС-51-20

Тошкент шаҳри

**Ўзбекистон Республикаси Олий судининг иқтисодий ишлар
бўйича судлов хайъати томонидан 2020 йилнинг учинчи чорагида
назорат тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори
тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Суд-ҳуқуқ тизимини янада такомиллаштириш ва суд ҳокимияти органларига ишончни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 13 июлдаги ПФ-5482-сонли Фармони, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатининг “Суд амалиёти обзорларини тайёрлаш ва эълон қилиш тўғрисида” 2018 йил 27 июлдаги РС-44-18-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида Олий суднинг иқтисодий ишлар бўйича судлов хайъати томонидан 2020 йилнинг учинчи чорагида назорат тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори тайёрланди.

Олий суд иқтисодий ишлар бўйича судлов хайъатининг ўтган даврдаги фаолияти таҳлилларига кўра, судлов хайъати томонидан Олий суднинг 2020 йилнинг биринчи ва иккинчи ярмига мўлжалланган иш режалари, дастурлар ва йўл хариталарида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилган.

2020 йилнинг тўққиз ойи давомида иқтисодий ишлар бўйича судлов хайъатида ҳисобот даврининг бошига қолдиқдаги назорат шикоятлари сони 146 тани ташкил этиб, ҳисобот даврида жами 1056 та назорат шикояти (протести) келиб тушган.

Улардан: 302 та шикоят қайтарилган, 111 та шикоятни қабул қилиш рад этилган, 288 та шикоят бўйича уларни кўриб чиқиш учун судлов хайъатига ўтказиш рад этилган, 347 та шикоят (протест) иш юритувга қабул қилинган.

387 та шикоят (протест) кўриб чиқилган. Шулардан: 146 та иш бўйича суд қарорлари ўзгаришсиз қолдирилган, 47 та иш бўйича суд қарорлари ўзгартирилган, 194 та иш бўйича суд қарорлари бекор қилинган.

Жумладан, 52 та иш бўйича қабул қилинган суд ҳужжатлари бекор қилиниб, иш янгидан кўриш учун юборилган, 90 таси бўйича янги қарор қабул қилинган, 32 таси бўйича аввал қабул қилинган суд ҳужжати ўз кучида қолдирилган, 4 таси бўйича даъво кўрмасдан қолдирилган, 16 таси бўйича иш юритиш тугатилган, 114 та шикоят ҳисобот даврининг охирига қолдиқда қолган.

Судлов хайъати судьялари томонидан жами 13 марта ҳуқуқий тарғибот ишлари амалга оширилган. 7 та норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар (5 та қонун ва 2 та қонуности ҳужжатлари), 2 та Олий суд Пленуми қарорларининг лойиҳаларини ишлаб чиқишда иштирок этилган. Суд амалиёти юзасидан 5 та

умумлаштириш ва 3 та обзор ўтказилиб, Олий суд Раёсатининг муҳокамасига киритилган.

Ишларни биринчи, апелляция ва кассация инстанцияси судларида кўришда моддий ва процессуал ҳуқуқ нормаларини қўллашда қуйидаги хато ва камчиликларга йўл қўйилганлиги сабабли, назорат инстанцияси суди томонидан суд қарорлари ўзгартирилган ва бекор қилинган:

ишни тарафлар иштирокида кўриб чиқиш, жавобгарни даъвогарнинг розилиги билан алмаштириш ва суднинг ташаббусига кўра, иккинчи жавобгарни жалб этишда процессуал қонун нормаларига тўлиқ риоя этмаслик;

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 177-моддасига кўра, низо юзасидан барча масалаларни ҳал этмайдиган, юзаки ва асослангандирмаган қарорларнинг қабул қилиниши мумкин эмас. Аммо, қарор қабул қилишда далилларни тўлиқ текшириш чоралари кўрилмаганлиги;

гаров тўғрисидаги шартномадан келиб чиққан низо юзасидан кўрилган иш бўйича “Гаров тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган ундирувни гаров мулкига қаратиш билан боғлиқ нормаларга тўлиқ риоя этмаслик;

“Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни 8-моддасининг иккинчи қисмида белгиланган иштирокчининг ўз мажбуриятларини қўпол бузаётган ёхуд ўз ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) билан жамиятнинг фаолият кўрсатишига имкон бермаётган ёки уни жиддий тарзда қийинлаштираётганлиги ҳолатига етарли ҳуқуқий баҳо бермаслик;

нотижорат ташкилоти гарчи, ўзининг фаолияти юзасидан солиқларни тўламаса-да, агар нотижорат ташкилот тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириб даромад олса, ушбу солиқлар ва мажбурий ажратмаларни белгиланган тартибда тўлаши лозимлигига ҳуқуқий баҳо бермаслик.

Судьялар одил судловни амалга оширишда ишларни ўз вақтида ва объектив кўриб чиқилишини, моддий ва процессуал ҳуқуқ нормалари тўғри қўлланилишини, фуқаролар ва юридик шахсларнинг бузилган ёки низолашилаётган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатлари ҳимоя қилинишини, қонун устуворлигини, қонунийликни мустаҳкамлаш ва ҳуқуқбузарликларнинг олди олинишини, қонунга ва судга нисбатан ҳурмат муносабати шаклланишини таъминлаши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судлов ҳайъати томонидан 2020 йилнинг учинчи чорагида назорат тартибда кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзорини муҳокама қилиб, “Судлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 24-моддасига мувофиқ, Олий суд Раёсати

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати томонидан 2020 йилнинг учинчи чорагида назорат тартибда

кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори иловага мувофиқ маълумот учун қабул қилинсин.

2. “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси” ҳамда “Куч–адолатда” газетаси бирлашган таҳририяти (Ш.Ҳамроев), “Одил судлов” – “Правосудие” журнали таҳририяти (К.Убайдиллоев), Олий суднинг Матбуот хизмати (А.Абидов), Ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бошқармаси (Б.Очилов) суд амалиёти обзори Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси, “Одил судлов” – “Правосудие” журнали ҳамда Олий суднинг веб-сайтида эълон қилинишини таъминласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъати (Қ.Комилов) ҳамда вилоятлар ва уларга тенглаштирилган судлар раислари зиммасига:

суд амалиёти обзорини вилоят, туманлараро, туман (шаҳар) судларининг ҳар бир судьясига реестр орқали етказилишини таъминлаш;

суд амалиёти обзорини барча судьялар иштирокида ўрганиш мақсадида **2020 йил ноябрь ойида** видеоконференцалоқа режимида семинар машғулотини ўтказиш;

бажарилган ишлар ҳақидаги батафсил ахборотни Олий суднинг Пленуми ва Раёсати котибиятига электрон шаклда **2020 йил 1 декабрга қадар** тақдим этиш юклансин.

4. Ушбу қарор вилоятлар ва уларга тенглаштирилган судларга амалиётда фойдаланиш ва ишларни кўришда йўл қўйилаётган камчиликларга чек қўйиш чораларини кўриш учун юборилсин.

5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари – иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатининг раиси Б.Исаков зиммасига юклансин.

**Раислик қилувчи,
Ўзбекистон Республикаси
Олий суди раисининг
биринчи ўринбосари**

Р. Махмудова Р.Махмудова